

نقش سیستم های مغزی رفتاری و راهبردهای تنظیم شناختی هیجان در پیش بینی نشانه های اضطراب و افسردگی بیماران مبتلا به دیابت نوع ۲

لیلا عبدالرحیمی نوشاد^۱

^۱ کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی تبریز، تبریز، ایران.

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی نقش سیستم های مغزی رفتاری و راهبردهای تنظیم شناختی هیجان در پیش بینی نشانه های اضطراب و افسردگی بیماران مبتلا به دیابت نوع ۲ بود. این پژوهش توصیفی از نوع همبستگی است از بین جامعه آماری پژوهش شامل تمامی بیماران مبتلا به دیابت نوع ۲ مراجعه کننده به مراکز دیابت و کلینیک های تخصصی غدد شهر تبریز در سه ماهه آخر سال ۱۳۹۷، ۱۴۰ بیمار مبتلا به دیابت نوع ۲ پس از تشخیص پزشک معالج، با لحاظ کردن معیارهای ورود و خروج به پژوهش انتخاب شدند و پرسشنامه های سیستم های مغزی رفتاری (کارور رایت ۱۹۹۴)، پرسشنامه راهبردهای تنظیم شناختی هیجان و پرسشنامه اضطراب، افسردگی و استرس (DASS۲۱) را تکمیل نمودند. نتایج تحلیل رگرسیون گام به گام نشان داد که هر سه زیرمجموعه ی سیستم فعال ساز رفتاری شامل سائق، پاسخ دهی به پاداش و جستجوی لذت نقش عمده ای در پیش بینی نشانه های اضطراب و افسردگی بیماران مبتلا دارند از بین راهبردهای سازگارانه تنظیم شناختی هیجان نیز ارزیابی مجدد مثبت، تمرکز مجدد بر برنامه ریزی و پذیرش و از بین راهبردهای ناسازگارانه، ملامت خود و ملامت دیگران توانستند نشانه های اضطراب و افسردگی را پیش بینی نمایند. با توجه به نقش سیستم های مغزی رفتاری و راهبردهای تنظیم شناختی هیجان در نشانه های اضطراب افسردگی بیماران مبتلا به دیابت نوع ۲، لزوم توجه به این دسته از عوامل روان شناختی در برنامه های درمانی و پیش گیری ضرورت دارد.

واژه های کلیدی: سیستم های مغزی رفتاری، راهبردهای تنظیم شناختی هیجان، اضطراب، افسردگی، دیابت نوع ۲